

CZĘŚĆ II

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa opolskiego w układzie powiatów w 2002 r.

Do analizy sytuacji społeczno-gospodarczej powiatów w 2002 r. zaproponowano następujący zestaw danych statystycznych:

– obszar I – infrastruktura techniczna:

- ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ogółu ludności (stan na 31 XII 2002 r.),
- standardowe łącza główne na 1000 mieszkańców²⁰ (stan na 31 XII 2002 r.),
- drogi powiatowe i gminne o nawierzchni twardej na 100 km² powierzchni (stan na 31 XII 2002 r.);

– obszar II – uwarunkowania demograficzne:

- małżeństwa zawarte na 1000 ludności w 2002 r.
- przyrost rzeczywisty na 1000 mieszkańców w 2002 r.,
- współczynnik obciążenia demograficznego (stan na 31 XII 2002 r.),
- udział dzieci i młodzieży w strukturze ludności (stan na 31 XII 2002 r.);

– obszar III – rynek pracy:

- pracujący w gospodarce narodowej do ludności w wieku produkcyjnym (stan na 31 XII 2002 r.),
- wskaźnik bezrobocia (stan na 31 XII 2002 r.),
- udział absolwentów w strukturze bezrobotnych (stan na 31 XII 2002 r.),
- udział długotrwale bezrobotnych w strukturze bezrobotnych (stan na 31 XII 2002),
- udział bezrobotnych bez stażu pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych (stan na 31 XII 2002);

– obszar IV – gospodarka:

- zakłady osób fizycznych i spółki cywilne na 1000 mieszkańców (stan na 31 XII 2002 r.),
- mieszkania oddane do użytku na 1000 zawartych małżeństw w 2002 r.,
- dochody własne budżetów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2002 r.,
- wskaźnik bezrobocia (stan na 31 XII 2002 r.).

Tabela 17

Charakterystyka wskaźników statystycznych do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego na poziomie powiatów*

Wskaźniki	Max.	Min.	Relacja max./min.	Średnia	Odchylenie standardowe	Współczynnik zmienności
Drogi powiatowe i gminne o nawierzchni twardej na 100 km ² powierzchni	84,8 strzelecki	51,0 głubczycki	1,7	68,8	11,9	17,3
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ogółu ludności	66,0 kędzierzyńsko-kozielski	25,3 opolski	2,6	46,5	13,0	27,9
Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	5,1 namysłowski	4,0 opolski	1,3	4,5	0,4	8,2
Udział dzieci i młodzieży w strukturze ludności	27,6 kluczborski	25,0 kędzierzyńsko-kozielski	1,1	26,4	0,8	2,9
Przyrost rzeczywisty ludności na 1000 mieszkańców	-1,9 namysłowski	-10,2 krapkowicki	0,2	-5,0	2,7	-54,3
Współczynnik obciążenia demograficznego	28,3 prudnicki	22,0 krapkowicki	1,3	24,6	1,8	7,1

²⁰ Jak w przypadku gmin.

Wskaźniki	Max.	Min.	Relacja max./min.	Średnia	Odchylenie standardowe	Współczynnik zmienności
Wskaźnik bezrobocia	22,3 nyski	7,5 krapkowicki strzelecki	3,0	13,0	5,4	41,3
Udział absolwentów w strukturze bezrobotnych	7,0 oleski	2,7 nyski	2,6	5,2	1,2	22,9
Udział długotrwale bezrobotnych w strukturze bezrobotnych	54,9 głubczycki	40,5 krapkowicki	1,4	48,4	3,7	7,6
Udział bezrobotnych bez stażu pracy w strukturze bezrobotnych	24,0 strzelecki	16,8 opolski	1,4	20,1	1,7	8,7
Pracujący w gospodarce narodowej do ludności w wieku produkcyjnym	30,9 kędzierzyńsko-kozielski	18,8 opolski	1,6	24,6	3,7	15,1
Dochody własne budżetów powiatów na 1 mieszkańca	77,7 namysłowski	33,1 krapkowicki	2,3	53,8	15,8	29,4
Zakłady osób fizycznych i spółki cywilne na 1000 ludności	74,9 brzeski	43,4 strzelecki	1,7	59,0	9,1	15,4
Mieszkania oddane do użytku na 1000 zawartych małżeństw	566,6 nyski	119,5 głubczycki	4,7	195,5	125,9	64,4

*- Uwagi jak w tab. 1

Źródło: Jak w tab. 1.

Dla wybranych danych statystycznych ustalono charakterystyki pozwalające na ocenę stopnia zróżnicowania 11 opolskich powiatów. Tabela 17 przedstawia zaproponowany zbiór wskaźników statystycznych, służących ocenie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz określeniu dysproporcji rozwojowych opolskich powiatów (obok wartości maksymalnych i minimalnych podano powiaty, w jakich zostały one zanotowane).

Kształtowanie się wartości wskaźników wyjściowych dla powiatów wskazuje – podobnie jak miało to miejsce w poprzednich latach – na ich zdecydowanie mniejsze zróżnicowanie niż w przypadku gmin. Dla większości wskaźników największa zanotowana wartość nie przekracza dwukrotności najmniejszej. Największe różnice notuje się dla wskaźnika mieszkań oddanych do użytku – wskaźnik zanotowany w powiecie nyskim jest blisko pięciokrotnie wyższy od występującego w głubczycim. Należy tu również wspomnieć o wskaźniku bezrobocia (relacja wartości maksymalnej do minimalnej wynosi tu 3,0) oraz udziale ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków i udziale absolwentów w strukturze bezrobotnych (2,6).

Dla powiatów, analogicznie jak dla gmin, zrezygnowano z przeprowadzania analizy zależności korelacyjnych. Obliczenia tychże zależności dla roku 2000 wykazały, że na 105 związków korelacyjnych tylko w 3 przypadkach wartość bezwzględna współczynnika korelacji była wyższa lub równa 0,8. Zastosowano więc bez zmian przyjęty zakres danych.

Tabele 18–22 przedstawiają wyniki obliczeń wskaźników rozwoju dla powiatów województwa opolskiego w 2002 r. Aby umożliwić odniesienie się do poprzednich rankingów i ułatwić porównywanie wyników, jako dwie ostatnie kolumny podano miejsca powiatów w rankingach przygotowanych dla lat 2000 i 2001.

Wyniki obliczeń w zakresie kształtowania się wartości wskaźnika syntetycznego w powiatach województwa opolskiego na podstawie danych statystycznych dla 2002 r. wykazują dużo zmian w porównaniu do wyników z lat poprzednich. Trzy powiaty utrzymały pozycję sprzed roku.

W pierwszej grupie powiatów – o najwyższych wartościach syntetycznego wskaźnika rozwoju społeczno-gospodarczego znalazły się: nyski i kędzierzyńsko-kozielski.

Tabela 18

Syntetyczny wskaźnik rozwoju społeczno-gospodarczego dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego

Lp.	Powiaty	Wartość wskaźnika w 2002 r.	Ranking 2001	Ranking 2000
1.	nyski	0,330	4	5
2.	kędzierzyńsko-kozielski	0,297	2	4
3.	brzeski	0,281	1	1
4.	namysłowski	0,276	6	7
5.	krapkowicki	0,229	3	2
6.	kluczborski	0,154	5	6
7.	głubczycki	0,126	7	3
8.	opolski	0,118	8	8
9.	strzelecki	0,105	11	11
10.	oleski	0,087	10	10
11.	prudnicki	0,078	9	9
ŚREDNIA			0,189	
ODCHYLENIE STANDARDOWE			0,095	
GRUPY				
I	od 0,285	nyski, kędzierzyńsko-kozielski		
II	od 0,190 do 0,284	brzeski, namysłowski, krapkowicki		
III	od 0,096 do 0,189	kluczborski, głubczycki, opolski, strzelecki		
IV	do 0,095	oleski, prudnicki		

Źródło: Jak w tab. 1.

Tabela 20

Wskaźnik uwarunkowań demograficznych dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego

Lp.	Powiaty	Wartość wskaźnika w 2002 r.	Ranking 2001	Ranking 2000
1.	namysłowski	0,779	1	1
2.	nyski	0,525	4	4
3.	kluczborski	0,502	3	3
4.	brzeski	0,463	2	2
5.	oleski	0,342	8	7
6.	opolski	0,331	7	8
7.	głubczycki	0,308	5	6
8.	krapkowicki	0,292	6	5
9.	strzelecki	0,227	9	9
10.	kędzierzyńsko-kozielski	0,207	10	11
11.	prudnicki	0,109	11	10
ŚREDNIA			0,371	
ODCHYLENIE STANDARDOWE			0,186	
GRUPY				
I	od 0,558	namysłowski,		
II	od 0,557 do 0,372	nyski, kluczborski, brzeski		
III	od 0,187 do 0,371	oleski, opolski, głubczycki, krapkowicki, strzelecki, kędzierzyńsko-kozielski		
IV	do 0,186	prudnicki		

Źródło: Jak w tab. 1.

Tabela 19

Wskaźnik rozwoju infrastruktury technicznej dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego

Lp.	Powiaty	Wartość wskaźnika w 2002 r.	Ranking 2001	Ranking 2000
1.	kędzierzyńsko-kozielski	0,836	2	2
2.	brzeski	0,575	1	1
3.	strzelecki	0,482	6	8
4.	krapkowicki	0,479	3	5
5.	nyski	0,439	4	4
6.	prudnicki	0,428	5	6
7.	oleski	0,271	9	10
8.	głubczycki	0,243	11	3
9.	kluczborski	0,226	7	7
10.	namysłowski	0,214	8	9
11.	opolski	0,172	11	11
ŚREDNIA			0,397	
ODCHYLENIE STANDARDOWE			0,198	
GRUPY				
I	od 0,596	kędzierzyńsko-kozielski		
II	od 0,398 do 0,595	brzeski, strzelecki, krapkowicki, nyski, prudnicki		
III	od 0,199 do 0,397	oleski, głubczycki, kluczborski, namysłowski		
IV	do 0,198	opolski		

Źródło: Jak w tab. 1.

Tabela 23

Wskaźnik rozwoju rynku pracy dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego

Lp.	Powiaty	Wartość wskaźnika w 2002 r.	Ranking 2001	Ranking 2000
1.	krapkowicki	0,513	1	1
2.	kędzierzyńsko-kozielski	0,441	2	2
3.	opolski	0,334	3	3
4.	nyski	0,273	5	9
5.	prudnicki	0,254	6	5
6.	strzelecki	0,220	9	8
7.	brzeski	0,184	8	4
8.	głubczycki	0,183	7	6
9.	oleski	0,169	4	10
10.	namysłowski	0,125	11	11
11.	kluczborski	0,115	10	7
ŚREDNIA			0,383	
ODCHYLENIE STANDARDOWE			0,128	
GRUPY				
I	pow. 0,384	krapkowicki, kędzierzyńsko-kozielski		
II	od 0,256 do 0,383	opolski, nyski		
III	od 0,129 do 0,255	prudnicki, strzelecki, brzeski, głubczycki, oleski		
IV	do 0,128	namysłowski, kluczborski		

Źródło: Jak w tab. 1.

Tabela 22
Wskaźnik rozwoju gospodarki
dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego

Lp.	Powiaty	Wartość wskaźnika w 2002 r.	Ranking 2001	Ranking 2000
1.	nyski	0,298	11	4
2.	namysłowski	0,241	9	8
3.	brzeski	0,218	1	2
4.	głubczycki	0,181	3	3
5.	kluczborski	0,160	4	7
6.	kędzierzyńsko-kozielski	0,134	2	5
7.	oleski	0,128	6	6
8.	strzelecki	0,125	7	11
9.	opolski	0,097	5	1
10.	krapkowicki	0,091	8	10
11.	prudnicki	0,023	10	9
ŚREDNIA			0,154	
ODCHYLENIE STANDARDOWE			0,077	
GRUPY				
I	od 0,232	nyski, namysłowski		
II	od 0,155 do 0,231	brzeski, głubczycki, kluczborski		
III	od 0,078 do 0,154	kędzierzyńsko-kozielski, oleski, strzelecki, opolski, krapkowicki		
IV	do 0,077	prudnicki		

Źródło: Jak w tab. 1.

Pozycja, zajmującego pierwsze miejsce w rankingu, powiatu nyskiego poprawiła się znacząco w porównaniu z poprzednimi przygotowaniem (w roku 2001 plasował się na 4 pozycji, w 2000 na 5, a w 1999 na 6). Podstawową przyczyną tak wysokiej lokaty tego powiatu jest uzyskanie przez niego najwyższej pozycji w rankingu w obszarze gospodarki. W roku 2001 zajmował on ostatnie miejsce w rankingu w tym obszarze, aktualnie jest to pozycja pierwsza (szczegółowy opis tego obszaru znajduje się w dalszej części opracowania). Poprawie, w porównaniu z poprzednim notowaniami, uległa również sytuacja tego powiatu w zakresie uwarunkowań demograficznych (z 4 w roku 2001 na 2 w 2002) oraz rynku pracy (z 5 na 4).

Drugie miejsce w rankingu zajął, analogicznie jak w 2001 r., powiat kędzierzyńsko-kozielski. Charakteryzuje się on najwyższym poziomem rozwoju w zakresie infrastruktury technicznej oraz drugim co do wielkości w regionie wskaźnikiem rozwoju w zakresie rynku pracy.

Na trzecie miejsce spadł w tegorocznym rankingu powiat brzeski. Otwiera on teraz drugą grupę powiatów, chociaż do tej pory (rankingi z lat 1999–2001) zawsze zajmował najwyższe lokaty. Sytuacja ta jest spowodowana przede wszystkim osłabieniem jego pozycji w zakresie dwóch obszarów, w których w ubiegłym roku przodował. Są to infrastruktura techniczna (spadek z pozycji 1 na 2) oraz gospodarka (spadek z 1 na 3). Pogorszyła się również jego pozycja w zakresie uwarunkowań demograficznych (z pozycji 2 w latach 2000–2001 na 4 w 2002 r.).

Kolejne miejsca w II grupie zajmują powiaty namysłowski i krapkowicki. Lokujący się na czwartej pozycji powiat namysłowski, w roku ubiegłym był na miejscu 6. Jak co roku powiat ten zajmuje najwyższą lokatę w regionie w obszarze uwarunkowań demograficznych. Poprawa jego pozycji została natomiast spowodowana ukształtowaniem się wartości danych wyjściowych z zakresu gospodarki użytych do wyliczeń wskaźnika w tym obszarze. Pozycja namysłowskiego w obszarze gospodarki poprawiła się bowiem z miejsca 9 w roku 2001 na 2 w 2002.

Powiat krapkowicki w roku 2001 zajmował pozycję 3, natomiast w tegorocznym rankingu spadł na 5. Przyczyn tego należy upatrywać w wynikach z trzech obszarów: gospodarki (gdzie pozycja krapkowickiego spadła z 8 w roku 2001 na 10 w 2002), infrastruktury technicznej (z 3 na 5) oraz uwarunkowań demograficznych (z 6 na 8). Jak co roku powiat ten zajmuje jednak najwyższe w regionie lokaty w zakresie rynku pracy.

W trzeciej grupie powiatów znalazły się: kluczborski, głubczycki, opolski i strzelecki. Pogorszeniu, w porównaniu z poprzednim rokiem, uległa pozycja powiatu kluczborskiego (z pozycji 5 na 6), poprawiła się za to pozycja strzeleckiego (z 11 na 9). Do najistotniejszych zmian jakie zanotowano w zakresie pozycji w rankingach tych powiatów, w porównaniu z poprzednim rokiem, należy zaliczyć pogorszenie się sytuacji kluczborskiego w obszarze infrastruktury technicznej (z pozycji 7 roku 2001 na 9 w 2002), opolskiego w obszarze gospodarki (z 5 na 9) oraz głubczyckiego w rynku pracy (z 7 na 8). Poprawę zanotowano natomiast w powiecie opolskim w obszarze uwarunkowań demograficznych (z 7 na

6), a także w zakresie infrastruktury technicznej w głubczyckim (z 11 na 8) i strzeleckim (z 6 na 3). Powiat strzelecki odnotował także poprawę sytuacji w zakresie rynku pracy (z pozycji 9 na 6).

Powiatami zajmującymi miejsce w IV grupie są oleski i prudnicki. W roku 2001 żaden z nich nie znajdował się w tej grupie (choć pozycja oleskiego nie zmieniła się w porównaniu do poprzedniego roku). Powiat prudnicki zajmuje ostatnią lokatę w dwóch analizowanych obszarach, tj. demografii i gospodarki. Na sytuację oleskiego wpływa jego plasowanie się w III grupie w każdym z czterech omawianych obszarów, ponadto w porównaniu z poprzednim okresem znacznie pogorszyła się jego pozycja w zakresie rynku pracy (z miejsca 4 na 9), pomimo poprawy o dwie pozycje w zakresie infrastruktury technicznej i trzy w obszarze uwarunkowań demograficznych.

Obszar: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Pierwsze miejsce w zakresie infrastruktury technicznej w roku 2002 zajmuje powiat kędzierzyńsko-kozielski. Powiat ten zajmuje pierwsze miejsce w województwie pod względem wartości wskaźnika liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków i temu to właśnie wskaźnikowi należy przypisać największy wpływ na poprawę sytuacji tego powiatu w omawianym rankingu w porównaniu z 2001 r. W tymże roku z usług oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w tym powiecie korzystało 52,2% mieszkańców, podczas gdy w 2002 już 66%.

W drugiej grupie powiatów znalazły się: brzeski, strzelecki, krapkowicki, nyski i prudnicki. Na sytuację powiatu brzeskiego, tj. jego spadek na 2 pozycję wpłynęła bardziej poprawa sytuacji kędzierzyńsko-kozielskiego niż zmiany w wartościach wskaźników w samym powiecie brzeskim. Pod względem wskaźnika telefonizacji powiat ten nadal zajmuje 1 pozycję w regionie, a gęstości dróg – 10 (pomimo spadku wartości tego wskaźnika). Pomimo identycznych, jak przez rok (60,2% ogółu mieszkańców), wartości wskaźnika liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków powiat ten spadł w rankingu na 3 pozycję – po wspomnianym już kędzierzyńsko-

-kozielskim i nyskim (gdzie wartość tego wskaźnika wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o blisko 7 pp.).

Kolejnym w tej grupie jest powiat strzelecki. W porównaniu z poprzednim rokiem jego pozycja poprawiła się z miejsca 6 na 3. Charakteryzuje się on największą w województwie gęstością dróg gminnych. W krapkowickim wskaźnik gęstości dróg jest trzeci co do wielkości w regionie, notuje się tam ponadto wysoki (4 miejsce) wskaźnik liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków, który z kolei jest drugim co do wielkości w nyskim. Ostatni w tej grupie powiatów – prudnicki charakteryzuje się 4 co do wielkości w regionie wskaźnikiem gęstości dróg, 3 – telefonizacji oraz 6 oczyszczalni ścieków.

Trzecią grupę powiatów otwiera zajmujący pozycję 7 powiat oleski, obok niego znajdują się tu również głubczycki, kluczborski i namysłowski. Pozycja oleskiego poprawiła się w porównaniu z rokiem 2001 o 2 miejsca – z 9 na 7. Nie można jednak mówić o poprawie sytuacji, gdyż zmiany te zależne były od klasyfikacji tego powiatu w zakresie wartości wskaźnika telefonizacji na tle pozostałych powiatów. Analogiczna sytuacja dotyczy głubczyckiego (poprawa pozycji w rankingu z miejsca 11 na 8) oraz namysłowskiego, w którym wskaźnik telefonizacji uległ w porównaniu z ubiegłym rokiem zmniejszeniu, powodując spadek tego powiatu w ogólnym rankingu z pozycji 8 na 10.

Ostatnie miejsce w rankingu powiatów w obszarze infrastruktury zajmuje powiat opolski i w tym zakresie jego pozycja nie zmienia się. Jest ona spowodowana najniższymi w regionie wartościami wskaźnika liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków oraz niskimi wartościami wskaźnika telefonizacji.

Obszar: UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

Powiatem, który uplasował się najwyżej w rankingu (jedyne w I grupie powiatów) w obszarze uwarunkowań demograficznych jest powiat namysłowski (zajmował on również pozycję pierwszą w dotychczasowych rankingach). Jego wysoka lokata spowodowana jest najwyższymi w regionie wskaźnikami zawartych małżeństw na 1000 ludno-

ści, przyrostu rzeczywistego oraz drugim pod względem wielkości wskaźnikiem udziału dzieci i młodzieży w strukturze ludności, jak również prawie najniższym współczynnikiem obciążenia demograficznego.

Miejsca w drugiej grupie zajęły powiaty: nyski, kluczborski i brzeski. Należy zwrócić uwagę na powiaty brzeski i nyski, które zamieniły się miejscami w porównaniu z poprzednimi rankingami (aktualnie brzeski zajmuje pozycję czwartą, a nyski drugą, w latach 2000–2001 sytuacja kształtowała się odwrotnie). Przyczyną takiej zmiany może być kształtowanie się wskaźnika liczby zawartych małżeństw na 1000 ludności, który w brzeskim w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się, natomiast w nyskim wzrósł. Drugą kwestią jest znaczne pogorszenie się wskaźnika przyrostu rzeczywistego ludności w powiecie brzeskim. W roku 2001 r. powiat ten był jedynym, w którym zanotowano dodatni wskaźnik przyrostu liczby ludności, natomiast w 2002 ukształtował się on już na poziomie -3,9%, co było dopiero czwartym wynikiem w województwie²¹.

W trzeciej grupie powiatów znalazły się: oleski, opolski, głubczycki, krapkowicki, strzelecki oraz kędzierzyńsko-kozielski. Swoją pozycję w porównaniu z poprzednim rokiem poprawił powiat oleski – z 8 na 5, pogorszył natomiast krapkowicki z 6 na 8 oraz głubczycki z 5 na 7. W grupie tej swoją lokatę poprawił również powiat opolski (który przesunął się z miejsca 7 w roku 2001 i 8 w 2000 na 6 w 2002).

W ostatniej grupie powiatów plasuje się powiat prudnicki, zajmując analogiczną pozycję jak przed rokiem. W powiecie tym notuje się najwyższy współczynnik obciążenia demograficznego, prawie najniższy²² przyrost rzeczywisty ludności oraz niską wartość wskaźnika zawartych małżeństw, jak również udziału dzieci i młodzieży na 1000 ludności.

Obszar: RYNEK PRACY

W obszarze rynku pracy nie zanotowano żadnych zmian w zakresie pierwszych trzech miejsc. Analogicznie jak w poprzednich latach zajmują je

powiaty: krapkowicki i kędzierzyńsko-kozielski (w grupie I) oraz opolski (w grupie II). Powiat krapkowicki charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem bezrobocia oraz udziałem bezrobotnych bez stażu pracy w ogólnej ich liczbie, wysoka jest tam ponadto liczba pracujących w porównaniu do ludności w wieku produkcyjnym. Powiat kędzierzyńsko-kozielski to najwyższa liczba pracujących, poza tym korzystna struktura bezrobotnych – tj. niski udział długotrwale bezrobotnych oraz absolwentów. Natomiast powiat opolski to najniższy udział bezrobotnych bez stażu pracy.

W drugiej grupie powiatów, obok omówionego już opolskiego znalazł się powiat nyski. Jego sytuacja jest o tyle specyficzna, że jest to obszar o najwyższym wskaźniku bezrobocia, przekraczającym dwukrotnie średnią dla województwa. Notuje się tam jednak najniższy w regionie udział absolwentów w strukturze bezrobotnych (który ponadto w porównaniu z poprzednim rokiem bardzo się zmniejszył), pozostałe wskaźniki oscylują wokół średniej dla województwa, co w ogólnym rozrachunku plasuje ten powiat na czwartym miejscu w województwie.

W trzeciej grupie znajdują się powiaty: prudnicki, strzelecki, brzeski, głubczycki i oleski. W porównaniu z poprzednim rokiem swoją pozycję najbardziej poprawił powiat strzelecki (z 9 na 6). Jest to jeden z niewielu obszarów, gdzie nie zanotowano wzrostu wskaźnika bezrobocia w porównaniu z poprzednim rokiem (ukształtował się na tym samym poziomie²³). Poprawiła się sytuacja w zakresie struktury bezrobotnych, m.in. absolwentów i długotrwale bezrobotnych.

Czwarta grupa obejmuje dwa powiaty: namysłowski i kluczborski. W namysłowskim obok wysokiego wskaźnika bezrobocia i niskiej liczby pracujących notuje się niski udział bezrobotnych bez stażu pracy oraz absolwentów w ogólnej liczbie pozostających bez pracy. W kluczborskim natomiast niekorzystnie kształtują się wskaźniki długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych absolwentów – są prawie najwyższe w województwie.

²¹ Po powiatach: namysłowskim, opolskim oraz nyskim.

²² Po krapkowickim.

²³ Analogiczną sytuację zanotowano w namysłowskim, natomiast w oleskim wskaźnik ten był niższy niż rok wcześniej.

Obszar: GOSPODARKA

W pierwszej grupie powiatów znalazły się nyski i namysłowski. Są to powiaty, które do tej pory nie zajmowały tak wysokich miejsc w rankingach (nyski w 2001 r. był na miejscu 11, namysłowski na 9, w roku 2000 powiaty te plasowały się odpowiednio na miejscach: 4 i 8). W obu tych powiatach nastąpiła zdecydowana poprawa sytuacji, a wpływ na to miały inne wielkości. W nyskim, w porównaniu z ubiegłym rokiem, zanotowano wzrost wskaźnika liczby mieszkań oddanych do użytku (ponad dwukrotnie) i pod względem tego wskaźnika powiat ten plasuje się najwyżej w województwie (rok wcześniej zajmował dopiero 6 pozycję). Zanotowano tam również wzrost wskaźnika dochodów własnych powiatu. W namysłowskim natomiast o ponad połowę w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się wartość wskaźnika dochodów własnych budżetu powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca – i pod tym względem powiat zajmuje pierwszą pozycję w regionie. Należy ponadto zauważyć, że w namysłowskim nie wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem wskaźnik bezrobocia. Powiaty te wysunęły się więc na pierwsze miejsca w rankingu przede wszystkim przez osiągnięcie najwyższych w regionie wartości jednego ze wskaźników.

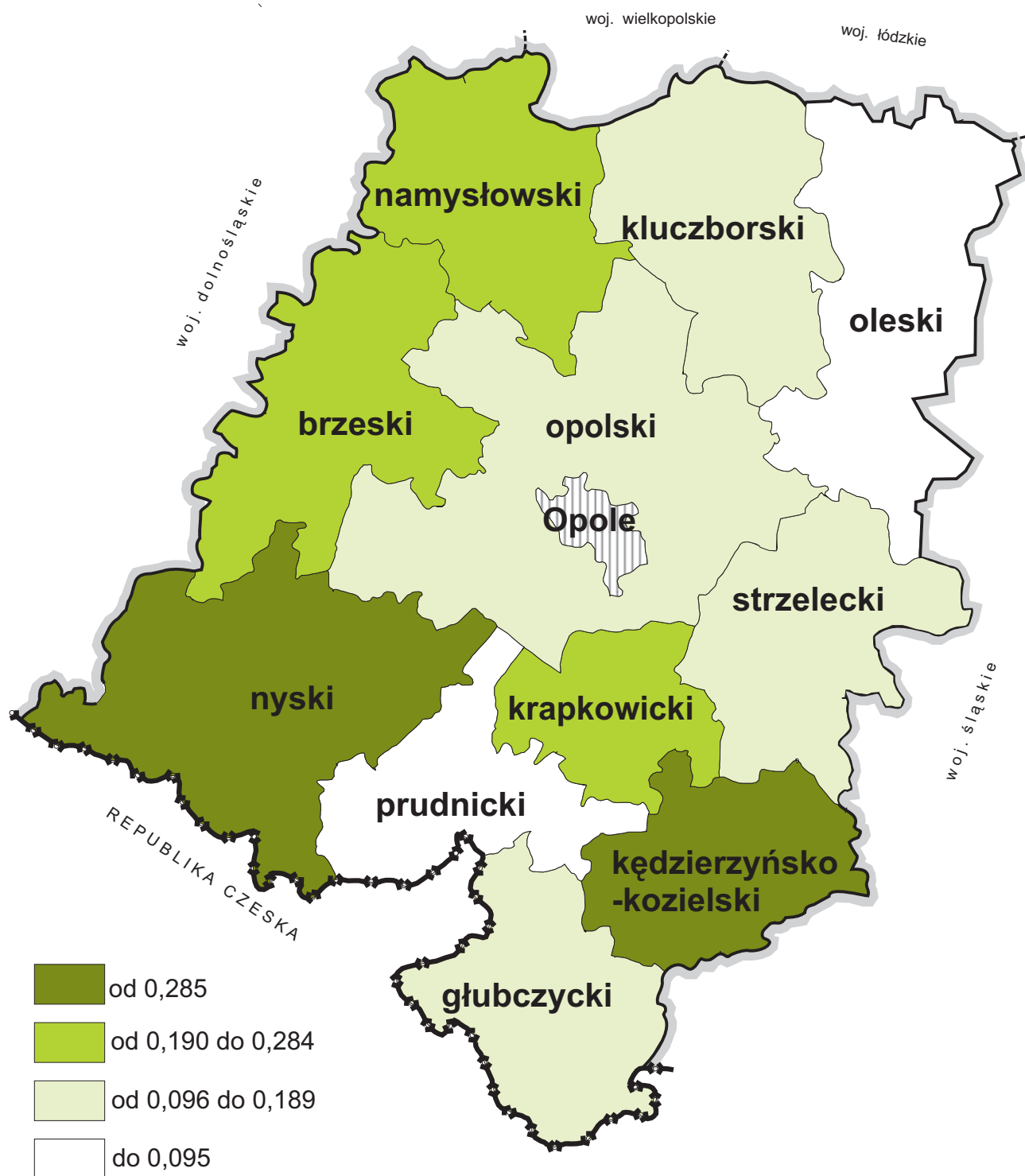
W drugiej grupie powiatów znalazły się; brzeski, głubczycki i kluczborski. Powiat brzeski zajmował do tej pory miejsca w pierwszej grupie powiatów (w roku 2001 – 1 pozycję, w 2000 – 2). Charakteryzuje się on najwyższym w regionie wskaźnikiem

przedsiębiorczości, trzeci co do wielkości jest tu wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytku, a czwarty – dochodów budżetu. W głubczyckim notuje się drugi co do wielkości, a w kluczborskim trzeci wskaźnik dochodów własnych budżetu.

W trzeciej grupie powiatów ulokowały się: kędzierzyńsko-kozielski, oleski, strzelecki, opolski oraz krapkowicki. Na szczególną uwagę zasługuje powiat kędzierzyńsko-kozielski, który w ubiegłorocznym rankingu zajmował pozycję drugą, podczas gdy aktualnie spadł na 6. Przyczyna leży w o wiele mniejszej liczbie mieszkań oddanych do użytku w roku 2002, niż w 2001 (72 wobec 125), co spowodowało zmniejszenie się wskaźnika liczby mieszkań na 1000 zawartych małżeństw. W powiecie tym zanotowano ponadto jeden z wyższych wzrostów wskaźnika bezrobocia (o 1,5 pp.), co spowodowało jego przesunięcie w klasyfikacji powiatów pod względem tego wskaźnika (z pozycji 3 w 2001 r. na 5 w 2002 r.).

Na ostatnim miejscu w rankingu znajduje się powiat prudnicki. Dane użyte do obliczeń wskaźnika w obszarze gospodarki w tym powiecie wykazały, że zajmuje on 6 miejsce w rankingu pod względem wskaźnika bezrobocia, natomiast 8 w przypadku pozostałych wskaźników, użytych do obliczeń w tym obszarze.

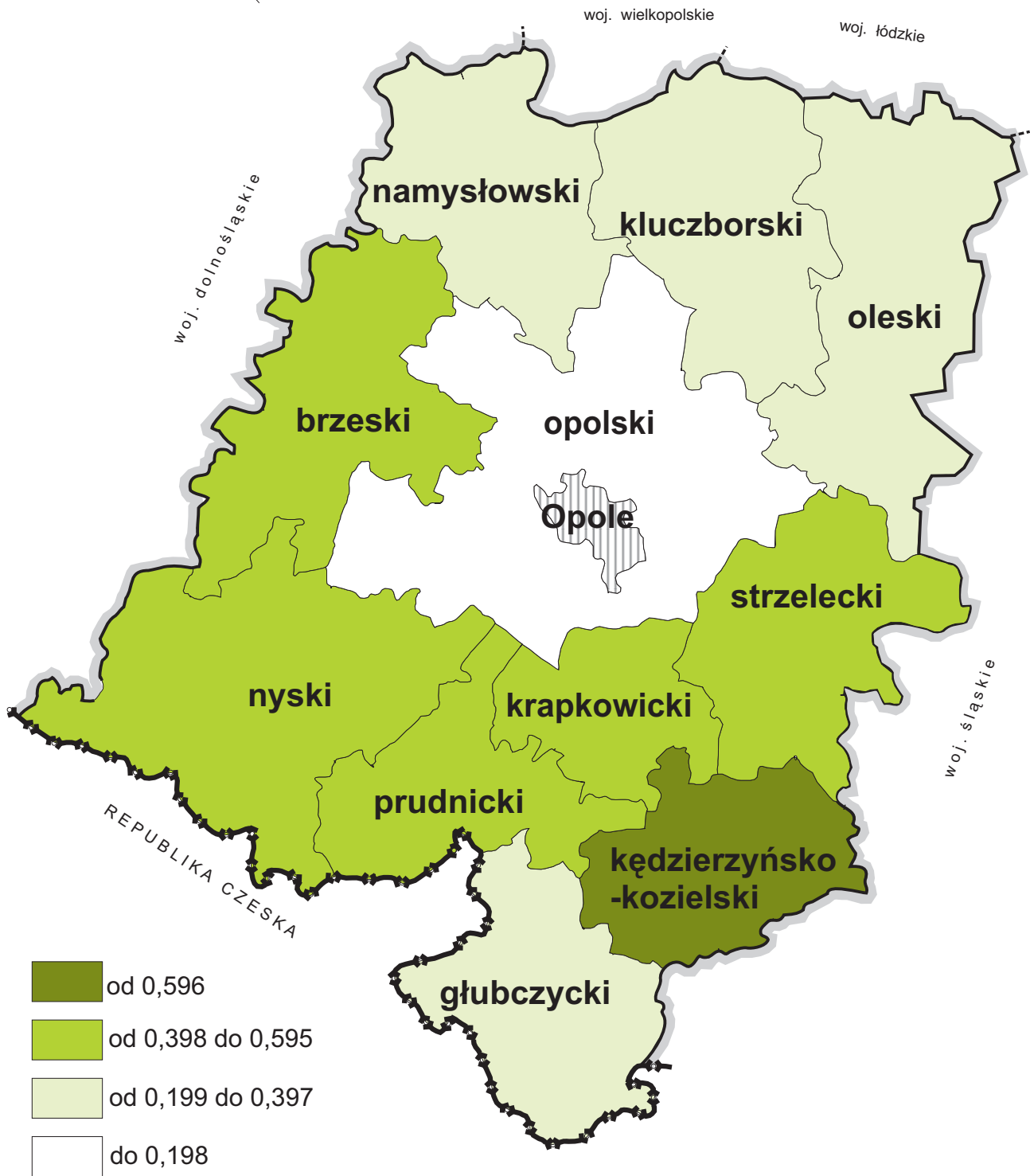
Mapy 6–10 przedstawiają kształtowanie się omawianych wskaźników dla poszczególnych powiatów województwa opolskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

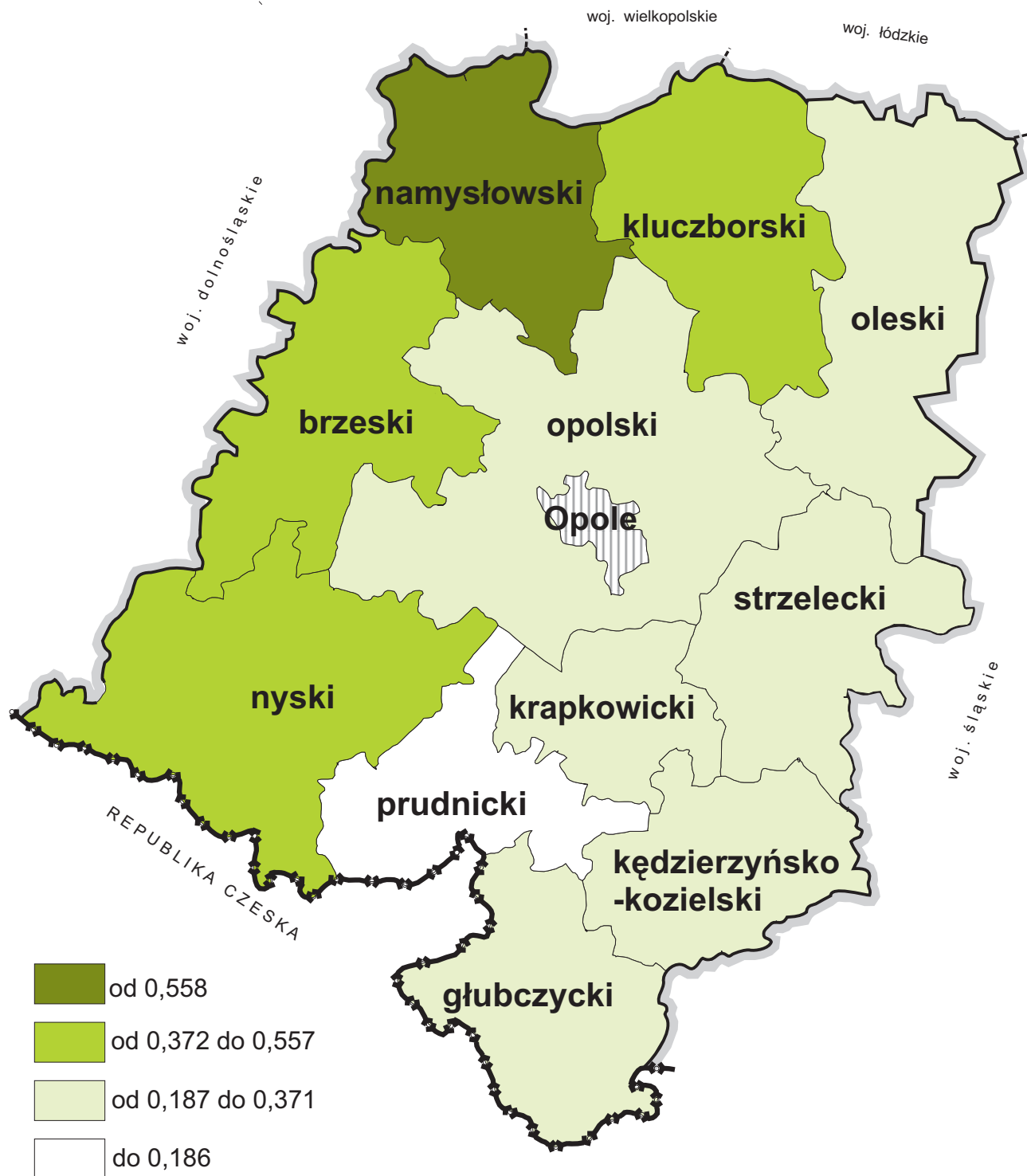
Mapa 6. Klasyfikacja powiatów województwa opolskiego na podstawie syntetycznego wskaźnika rozwoju społeczno-gospodarczego

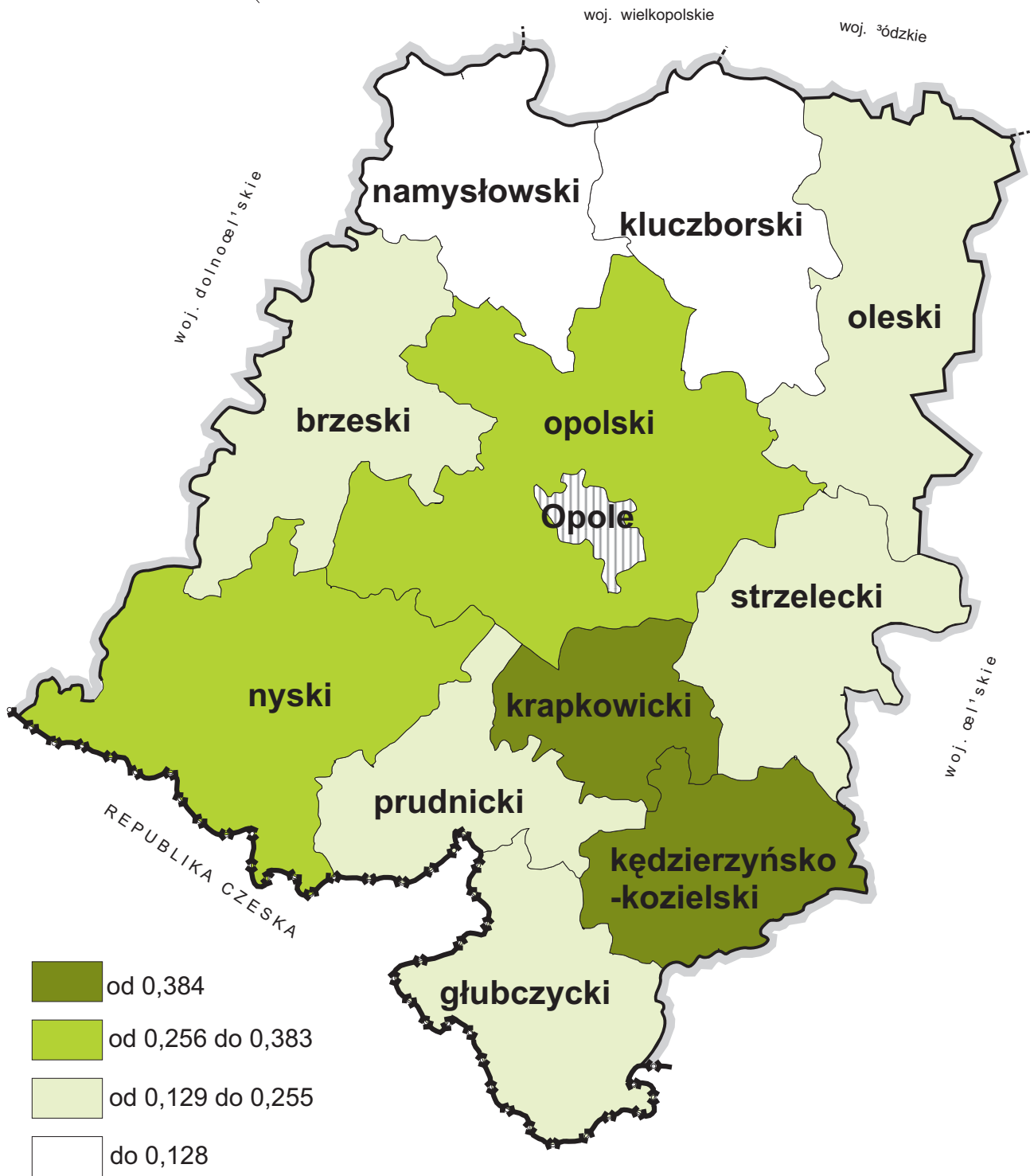
Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 7. Klasyfikacja powiatów województwa opolskiego na podstawie wskaźnika rozwoju – obszar infrastruktura techniczna

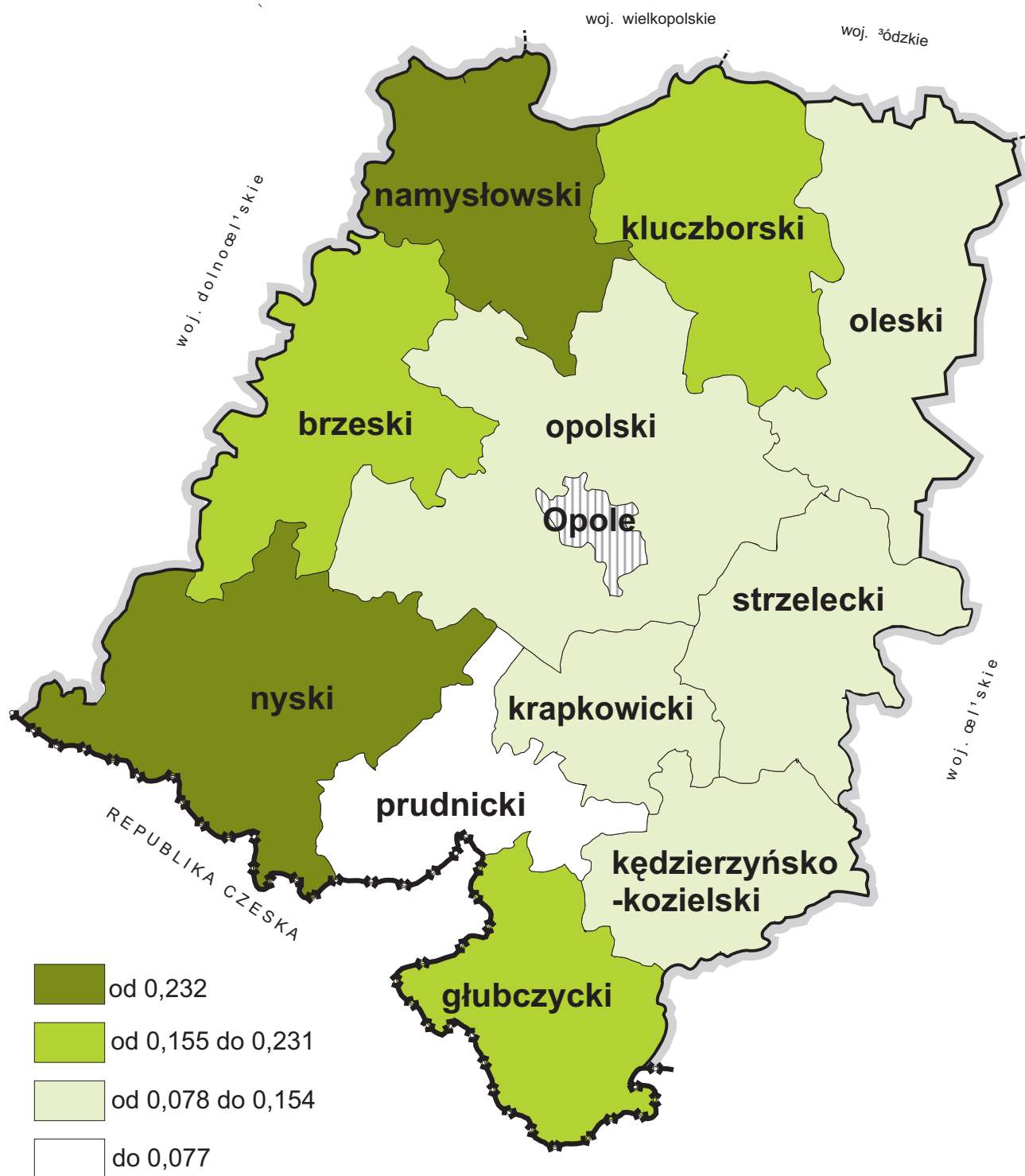
Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 8. Klasyfikacja powiatów województwa opolskiego na podstawie wskaźnika rozwoju – obszar uwarunkowania demograficzne

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 9. Klasyfikacja powiatów województwa opolskiego na podstawie wskaźnika rozwoju – obszar rynek pracy

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 10. Klasyfikacja powiatów województwa opolskiego na podstawie wskaźnika rozwoju – obszar gospodarka